

N°. 9.

Firmdeenâ 2. (14.) Merz

Matfa par gaddu 1 rubl.

1870.

M a h d i t a j s.

Celichsemmes sinnaš. No Rihgas: Gerdrutes tr. jaunš mahzitajš, — pahr dselsu-zelkeem, — pahr krobna muišchu isrentefchanu. No Pehterburgas: pahr realgimnastuma skolabm.

Ahrsemmes sinnaš. No Bahzsemmes: Sabeedr. walštes nahwes-fohdu nožek. No Berlinoš: Pruhšchu tehnisčy grubbobht apmekleht Kreewu Keisera. No Eislebenes: Lutteram peeminnas-sihmi tē grubb zelt. No Eštreikijas: Dalmazija paradišees nemeerš. No Spanijas: pahr erzogu Montpangije, — protestanti tur wairojahš. No Rohmas: bistapu strihdie pahr kongibli. No Rumantijas: wezzo firštu Kusu eezehlufchi par walšes runnas-wihry.

Zittas jaunš sinnaš. No Pehterburgas: tehjas trakteeris semneeteem. No Astrachanas: pahr šcha gadda seemu.

Šaunakahš sinnaš.

Druftas no mammas reišofchanas. Kā Latweešchi, Lihwt un Ja-gauni dšimubuhšanā krittuchchi. Kaufchu kelkis. Pehteris un Ešchaulste. Miblestibas dahwanas. Atbilde. Labibas un zittu prezju tirgus.

Feelikumā. Zekka johma. Miblejeet famus eenaidneekud. Wezzu laiku krahnis. Arensburga. Smalka uswešchanahš.

Celichsemmes sinnaš.

No Rihgas. Winnā šwebtdeenā tai 22trā Februar Gerdrutes basnizā par paleekamu mahzitaju tiffa eewests, tas lihdišchinnigš neddetas mahzitajš G. Hilde.

— Taggad fahlt atkal runnabt pahr Widsemmes dselsu-zelkeem, kas lai gan jau reisu reišahm stiggoti, tomehr allasch meerā palikufchi. Rihgas wahzu awises nupat stabsta, ka Rihgas lohpmanni 24tā Februar nospreedufchi: tam dselsu-zekkam no Rihgas us Lehrpatu 8000 rubt. un tam no Rihgas us Pleškawu arri tifpat, un bes ta tam fahnu-zekkam no Walkas us Lehrpatu 2000 rubtus par gads-fahrtigu peepalihdšibu peedoht klabt.

— Gubernijas awises nesš tahdas sinnaš, ka 2trā un 6tā Merz f. g. Baltijas Domehnu waldischana

fawā teefas-nammā, Rihgā, noturrešoht torgus, no Surgeem f. g. us 12 gaddeem isrentedama schahdas krobna muišchas, Kursemmē, probti: Kuldigas aprinkti: Krobna Dubres muišchu un Krobna Dscheneel muišchu; Šaun-Šelgawas aprinkti: Krobna Walles muišchu un Pehter-muišchu; Bauskas aprinkti: Barberes muišchu, Mas-Barberes muišchu un Drates muišchu. Daschahm schahm muišchahm irr klabt krobgi, šudmallas, bet itt wifšahm tihrumu- un dahrsu-semme, kā arri ptawas. Kas nu schahdas weetas grubb renteht, lai preelšch torgu eesahšchanas pulksten 12 pušsdeenā peenesš leezibas par sawu dšihwes-kahrtu un waijadšigu galwofchanas naudū, kas newarr buht masala par gadda renti un zittahm malkafchanahm sc. Wiffu zittu, kas tē klabt wehrā jaleef, warr jau preelšch-laikā katrā teefas deenā Domehnu waldischanas nammā, kā arri pee to weetu aprinku fungeem sinnaht dabbuht.

No Pehterburgas raksta, ka waldischana taggad atradduse par lohti waijadšigu, wairaf Realgimnastuma skolas gahdaht, tas irr: tahdas skolas, kur katra leetu mahzahš atsiht un pasiht tā, kā wianna teescham irr, un kā katra darbu strahda. Kreewu semmē gan effoht 126 gimnastumas, bet starp tahm tif 9 realgimnastumas. Kad taggad Kreewu-semmē dselsu-zekki un andele wairojufchees, tad effoht gaddijees leels truhkums pehz derrigeem wadditajeem, zaur lo deezgan leela fahde notikufe. Gan effoht pawairotas tahdas skolas, kur tabs waijadšigas sinnaš mahzahš, bet ar tahm sinnaahm ween newarroht peetik, waijagoht fšaidri un redsami

mahzigt, kà schi wai ta mahziba pateesi isdarrama un us to waijagohrt realgimnasiuma skolas.

Ahrsemmes sinas.

No Wahzsemmes. Sabeedrotu Wahzsemmes walstu runnas-deenâ usnehmuschees arri pahr to spreest, ka nahwes-fohds effoht nozettams. Runnas-wihru nams effoht bijis warren pahrpildihrt ar laudihm, kas sanahlfuschi to wissu klausitees. Arri frohna-prinzis bijis klacht. Leelaka datta bijuse us to padohmu, ka nahwes-fohdu waijagohrt nozelt un ta masata datta to gribbejuse wehl paturrecht. Pee schahs masakahs dattas peederrejis pats ministeru presidents un beedribas kanzleris grabhs Bismarks. Tas fazzijis: Wiffi schahdi eemelli, ko daschi lungi isrunnajuſchi, newarroht to nahwes-fohdu apgahft. Preeksch tahda zilweta, kas ta kà winsch, nemirstibu tizzohrt, effoht ta nahwe til pahreeschana no weenas dsihwes us ohtru. Woi tad winni, tee zitti lungi, warroht galwoht, ka tas ne-effoht nahwes-fohda nopelns, kad masumâ gabjuschi tahdi grehfti, kas nahwes-fohdu pelna? Paschi falkoht, ka fohda-liffumus ezejtoht meerigeem birgereem par apfargaschanu, fapehz tad nu gribboht to aissfargaschanu atkal atraut? Us darba-kaudihm, ta winsch fazzija, kas bekeru bohdes islaupa, brihw schaut, bet fleptawas juhs gribbat aistahweht. Lubdsu, ne-atraujat Seemet-Wahzsemmes eedsihwo-tajeem to winneem peenahlamu aistahweschanu. Es netizzu, ka juhsu padohmam leelaka datta runnas-wihru peekrittihb un arri nesinnu, ko tahs zittas waldischanas fazzihb; tiffai to sinnu, ka Prubstija wissnotat paliks pee ta, ka nahwes-fohds paturrams ic. Lai gan Bismarks ta runnaja, tomehr pee balsu dohschanas 118 balsis bij, kas nahwes-fohdu gribb atmettamu, un til 81 balsis, kas to gribb paturramu. Ja nu waldischanas to apstiprinahs, tad wiffâ Seemeta-Wahzsemme nahwes-fohds buhs atmesis.

No Berlins. Daudsina, ka Prubschu kehniensch effoht apnehmees augsto Kreewu Keiseru Behterburgâ apmeleht un to isdarrischohrt schinni paschâ nahlamâ pawaffarâ.

— No teem walbineekeem, kas Stalija un Wahzsemme no fawa walbineeka gohda atstahdinati, ne-weens pats til warreni neplehschahs un netihko farwu sudduscho warru atpallat dabbuht, kà Hannoveres wezzais kehniensch Georgis, lai gan tam tadeht jau gandrihs wiffa manta aiskihlata. Taggad atkal dsird, ka winna pils-usrauzs un marschallis grabhs v. Wedel effoht aisreiojis us Parihsi, par kehniina Georga wehstneeku pee Franzijas waldischanas, lai tas tur zaur raksteem un darbeem Franzijas waldischanu kuhditu prett Prubscheem. — Wehl daudsina zittas sinnas ta, ka wezzais kehniensch Georgis gabdajohrt pahr teem fawcem larra-wihreem, kas no Franzijas pahrnahf mahjâ, til ilgi, kamehr tee til

tahf tiffuschi zekkâ, ka paschi warr gabdohrt pahr fewi un fawejeem. — Wehl pahr scho kehniinu daudsina, ka kahds augsts fungs no Westfables, Wirzburgâ, Baireeschu walste, preeksch kehniina Georga fapehrkohrt leelas muishas, kas wairaf millionu dahlderu malfaschoht. No ta warroht fapraft, ka winnam naudas wehl effoht deesgan. — Arri Raffawas erzogs Adolfs Baireeschu semme fapehrkohrt muishas.

No Gislebenes, Wahzj. Gislebene irr ta pilssehta, fur Dr. Mahrtinsch Lutters peedsimmiſs un arri nomiris un tadeht jau preeksch 70 gaddeem kaudis eedohmajahs winnam schinni pilssehta peeminnas-sihmi zelt. Bet toreis bij gruhti nemeera laiki un tadeht ta nodohma tiffa pee mallas listâ. Til taggad atkal eefahlfuschi us to dohmaht un ihpascha komiteja irr eetaisijusehs, kas to darbu buhs selmeht. Gan nu ne til leelisku, kà tas, ko 1868tâ gaddâ Wormses pilssehta uszehla, bet taf tahdu, kas ta leela wihra peeminnai derretu. Komiteja zerre, ka ar laifu zaur mihlestibas dahwanahm tiffchoht pee til dauds roh-zibas, ka to leetu warreschoht isdarriht. Wisswehlaki lihbf Luttera 400 gaddu dsimtdeenu, 10. November 1883 zerre to gattawu dabbuht. Wiffi ewangeliski mahzitaji effoht luhgti, preeksch schahs peeminnas-sihmes mihlestibas dahwanas fanemt.

No Chstreibijas. Nesenn isdaudsinaja, ka Dalmazija, Kattarros aprinki, atkal fahlfuschi dum-potees. Bet tas til ween effoht bijis ta: Kahds Montenegreets us Chstreiku saldateem effoht sweedis akminus un saldati winnu noschahwuschi. To sinnaht dabbujis, grabhs Auersperg diwus battalionus saldatus aissubhtijis us rohbeschahm. Pehz tam ne-kahds trohfnis ne-effoht wairs dsirdehts.

No Spanijas. Effoht isdaudsinahts, ka zittâ widdû Spanija kaudis to erzogu Montpangse gribboht par kehniinu zelt. Us to nu tas erzogs atbildejis, ka tas notizzis bes wiina sinnas un wehleschanas un gramatu rakstijis ta: Es nekad ne-esmu pehz waldischanas frohna kahrojis, nedj arri taggad kahroju. Kad daschas partejas un zilweti us manni dohmajuschi, tad ta irr winnu paschu darrischana. Norunnaschana nekahda naw stary manni un stary winneem. Zitteem es ne wahrduſ nepasihstu, lai gan es winneem par to man peedahwatu gohdu firsnigi pateizohs. Man peeteel, kad warru buht Spanijas birgeris un saldahts, un kad warru ustizzams buht fawai tehwa-semmei, fur 21 gaddus laimigi esmu dsihwojis un fur manna feewa un behrni peedsim-muschi."

— Spanija taggad fohrti wairojotees Protestantu draudses un to tur jau effoht kahdi 10 woi 12,000. Agrakas draudses wairojotees un jaunah eetaifotees. Ihpaschi Amerikaneeschi, Englandeeschi un Franzijas Schweizi darbojotees tur isplattidami bihbeles un tizzibas rakstus. Seemas-swehtku tirgû

lahds Engländeres Barzellona pahrdevis 50,000 grammas.

No Rohmas. Pahwestam libri nelaiime ar to, ka konzibles spreedumi preefchlaika iset laudis zaur awisehm un tadeht wiffus, us to ween warr dohmaht, ka tee tabs sinna islaisch, raida no Rohmas probjam. Ta nesenn atkal winsch kardinala Hohenlohe fiktehri, kanoniku Friedrich no Rohmas gribbejis aisraidiht, ka tas konzibla dokumentes effobt aisfubtijis us Augsburgu preefch awisehm. Bet Baireeschu wehstneeks to peenehmis sawa deenesta un tadeht tas neween palizzis turpat Rohma, bet arri dabbu sinnaht wiffu, kas konzible noteel. — Schkelschana stary bislapeem augobt jo deenas jo leela, jo effobt wiinu stary wibri, kas pasistobt, ka ahrpuff Rohmas arr' effobt pasaule un ka winni, pirms preefteri paliffuschi, arr' effobt birgeri bijuschi. Tee duhschigi ween zihnotees Jesuitu nikkeem un pahwesta warrmahzibai pretti. Scheem nu arri waldischanas palihga nahlfuschas ar to, ka latra sawam wehstneekam Rohma usdewuse pahwestam to padohmu doht, lai nedarra to, kas pascham warrehs buht par shadi un lai ne-eezelt tahdu haufli, to winnas nepeenems. Baur to nu dauds bislapi til drohschi paliffuschi, ka, ja pahwests wiinu pretti-runnaschanas nepeenemshobt, schee wiffi lohpa no Rohmas aiseeschobt probjam. Un to tad pahwests lai darra? No sawa padohma taf laikam winsch ne-atkaidisees, winsch jau par tahku irr eegrabbees. — Bet woi tad schi konzible to isdarrihs, to preefch 300 gaddeem nespehja isdarriht? Woi pahwests Pius IX. to eespehs 19ta gaddu-simteni, to Pius IV. 16ta gaddu-simteni newarreja? Woi winsch wehl warrehs pafautees us Franzijas palihgu, tad winsch Franzijas padohmu nepeenem? — Zittas awises atkal falla, ka pahwests redjedams, ka wiina draugu pulzinsch ideenas paleekobt masaks, bihsotees, ka prettineeku pulks nepaleekobt leelaks pahr scho un tadeht balfeschanu pahr sawu nemaldbu jau effobt nolizzis us 19to Merz. Skaidri redsams, ka konzibli winsch tadeht ween lohpa aizinajis, lai pahwestu par nemaldigu nosalka, — zittas leetas wiinam mas ween ruhpejuschas. — Ka pahwests til ween us Franziju wehl ar puffsauft klausotees tadeht, ka Franzijas karraspehls wiinu apfarga un us zittu waldischanu subhsibahm nemas neklausahs, pahr to Gstreikijas waldischana arr' schehlojahs. Kardinalis Antonellis Gstreiku wehstneekam gan apfoblijie, ka Gstreikijas padohmus pahwestam preefcha liffschobt, bet, ka rahdotees, pahwests us to ne aufis nepazekobt.

No Rumanijas. Daudsina, ka Rumaneeschi sawu zittreisejo aisdsihtu firstu Kusu effobt iswehlejuschi par walsts runnas-wihru un par tahdu tas arri effobt jau apstiprinahts. Behz muhsu dohmahm tas newarr buht par labbu, ihpaschi taggadejam firstem Kahrlim, jo Kusa teem nepastahwigeem un

nemeerigeem Rumaneescheem warr atkal ta peelabbinatees, ka schee Kahrli aisdsenn un Kusu no jauna eezelt sawa wezza gohda.

Zittas jaunus sinna.

No Pehterburgas. Gribbedams semmju laudihm to leeku dserfchanu atraddinaht, grabhs Schuwalow kahra zeema Pehterburgas apriaki eetaifijis tehjas trakteeri, kur semneekam porzjonu tehjas dohd par 4 kapeikahm. Sinnams, ka par til lehtu malku tehju nebuht newarretu doht, ja grabhs Schuwalow nebuhtu apnehmeees to shadi atlihsinaht, to winsch arri darroht, ifgadda ismaksadams 400 rublus. — Woi nu tadeht semneeki brandwihna un allus schuposchanu atmettuschi, par to nam nekahda sinna.

No Astrachanas raksta 16ta Febr. ta: Jau no waffar-deenas pee mums irr atmettees flits laiks; termometers rahda 10 gradus fultuma; seemas-zetschs pa Wolgas uppi un pa semmes zellu pabeidsees. — Arri Turkestanu juttuschi scha gadda stipro fallu, prohti 20 gradus stipru, — kahdu preefchlaika tanni widdu nemas newarretu eedohmaht.

Jaunakahs sinna.

No Turkestanas. Muhsu karras-pulleem Dezember mehnesi us Bucharu rohbeschahm bijuse kauschanahs ar neganteem laupitajeem, to pasihstams laupitaju waddons Babans waddijis. Muhsu firdsdrohscheem kasakeem laimigi isdewees to laupitaju pulku panahit un pagallam uswarreht. 57 krittuschi, 25 sawangoti un zitti fadegguschi lihs ar to mahju, kur eebehguschi. No muhsjeem 2 kasaki eewainohti un weens druzin draggahs.

No Berlines, 6. Merz (22. Febr.). Keiseriska Augustiba, Kreewu-semmes Keelstirns Michael Nikolajewitsch un Keelstirne Olga Feodorowna, ar wiinu behrneem waffar waffara te eereisoja un Kreewu-semmes wehstneeka namma apmettahs. Muhsu kehniusch schodeen puffsdeen Keelstirns apfweizinaja un augstee weest pehz tam muhsu kehniaw wiina pilli apmetleja. Schowaffar kehniaw pilli buhs leela gohda-malkite teem augsteem weeseem par gohdu.

No Konstantinopoles, 8. Merz (24. Febr.). Tee Egiptes brunnoti fuggi te irr atwesti.

— Turku waldischana, kam ar Montenegreescheem arween strihde rohbeschu deht, taggad islaiduse sinna zittahm waldischanahm, ka wiina gribboht rohbeschah taifni nosihmeht un zittas waldischanas luhes, lai fubta sawus konsulus pee scha darba par leezineekeem.

— Pahwests septimus Armeneeschu kattoku preesterus, kas no pahwesta jaunahm mahzibahm ar sawahm draudschem atfazzijuschees, pawiffam isfahlibris no basnizas. Sultans scheem atfahpejeem eerahdijis leeku basnizu, kur tee warr sawu Deewam-kalposchanu turreht.

Druffas no mannas reisofchanas.

I.

Kreewu-semme.

Pirms mehhs sawas azzis greescham us sweschahm semmehm un no turrenes tabs wiinu daschadas ehmotas eeraschas apfaktam, mums arri peeklahjabs zil nezil ar muhsu paschu mihtu Kreewu-semmi jo wairaf eepasihtees un wiinas dihwes buhschanu wehra

list. Gribbedams to flaveno Kanaäna semmi ap-
melleht, es pee sewim nodobmaju to taisnaku zekku
uñemnt zaur Kreewu-semmi, teescham us Ddeffas pils-
sehtu pee mellahs jubras. Un ka scho zekku ar
Deewa palihgu pehz semmes-fahrtes galwä paturre-
dams par to labbalo un taisnako zekku biju isweh-
lejis, par to arri reisodams un sawu galla-mehrki
lahrodams panahkt, nenoschehloju wis. Aispehrn-
gadd' tai 4ta Oktober deenä no Rihgas pa dselsu-
zekku isbrauzohkt, zeksch manni waddija us Dinaburgu,
Wilna, Minsk, Tschernigowu, Kiewu, Wenizu, Anne-
nowu un beidscht us Ddeffu. Gan ihfi un weegli
irr schahs pilssehtas pee wahrda peeminneht, bet reiso-
johkt no Rihgas libej Ddeffu kahdas 2000 werstes,
naw wis til weegli un lehti schahs pilssehtas zittu
no zittas aissneegt. Tai zekka reisneela azzis wehl
eerauga dasch'daschadas ehrmotus stikkus un raibu-
mus, so Widsemme jeb Kursemme dsihwodams muh-
scham neredsefi libej patt lappa mallai. Wiffu, to
us sawa tahla zekka esmu webrä lizzis, es arri ne-
warru un nedrihtstu zaur raksteem Zums preekschä
zelt un isstahstihkt, bet to kas derrigs un peenemmams,
to ihfös wahrdds isteilfschu un peeminneschu.

1) Wilna. Scho pilssehtu aissneegt, naw
nefahds grubtums tadeht, ka dselsu-zeksch us turren
eet. Wilna no Dinaburgas kahdas 200 werstes
tahkumä, eeleijä buhweta, mas ween reisneela azzis
kriht, lai gan irr deesgan smukka un jaula pilssehta
pehz sawas buhschanas. Tomehr schihdu eelsch Wil-
nas irr jo dauds schohs pehdigös gaddös tur eewe-
tuschees, kas sawu andeli dsihdami, ka daschdeen
kreetni faimneeki schè brangös nammös dsihwodami
irr eefohrtelejuschees. Arri Wahzeeschu un Kreewu
schè irr jau labba datta, lai gan agraf til Kattoti
ween irr schahs pilssehtas faimneeki bijuschi un to
paschu pahrwaldijuschi. Patte pilssehta irr pusch-
kota ar 22 daschadu tizzibu basnijahm. Ta leelala
un eewehrojama basniza irr ta Katrebral, kas kat-
tokeem peederr un ar 12 altareem puschkota. Bes
ta wehl muhsu azzis kriht tee Dstrabramski wahrti,
kas warren flaihti ar brangahm ehrgelchm irr ispusch-
koti, kur kattoti arweenu sawu deewakalposchanu mehds
turreht, un tadeht ikweens zaur scheem wahrteem
zauri eedams sawu zeppuri noemem. Schee wahrti
jaw no Brahma laiteem tur dibbinati un ka kattoti
melsch, tad schinni weeta effohkt ta fw. Mahrija reis
parahdijusees, tapehz kattoti schohs wahrtus warren
zeena un par swehteem turra.

2) Minsk. Tai zekka no Wilnas libej Minsku,
kur irr 189 werstes to reisohkt, atrohdaht 7 masas
pilssehtinas, to wisswairaf schihdi ween apdsihwo;
winnu wahrdi irr schee: Usman, Suprau, Smor-
gau, Lebedsenno, Wolodetschna, Krasnoi un Radesch-
kewiz. Al, zil jaula, libdsena un weegli apstrahda-
jama irr dauds weetas schè ta semme! Gedsihwo-
taji un semmes-lohpeji irr til weenigi Kreewi un
kattoti ween, tomehr ihstas apfahpschanas un grun-

tigas isstrahdaschanas semmei wehl trubst; arri dsih-
wojamas eblas naw ne us kahdu wihfi gruntigi ap-
lohptas. Ap Minsku ta semme nerahdaht wis ne-
lahda teizama un augliga semme buht. Patte pils-
sehta irr buhweta us pastahwa kalna un tadeht
reisneela azzis deesgan smukka isflattahs. Ir schinni
pilssehta, kas deesgan leela pehz sawas buhschanas,
eelsch wiffahm leetahm schihdi pahp Kristiteem irr
wirfrohku nehmuschi.

3) Kiewa. No Minskas libej Kiew pilssehtai irr
weens warrens semmes gabbals to reisohkt; wairaf
nelä 600 werstes. Us scha zekka atrohdaht dauds
un daschadas masas pilssehtinas. Tahs leelakas un webrä
leelamahs pilssehtas irr tikkai diwas, prohti, Bebrawfski
un Tschernigow. Wiss tas garrais zeksch no Wil-
nas sahktees libej paschu Bebrawfska pilssehtu, gan-
driht kahdas 400 werstes irr abbejäs passës zekkam
diwas rindäs ar brangeem behrseem nostahdihts, ta
ta reisneeks us maldischanohs newarr ir ne dohmaht.
Tas semmes apgabbals no Minskas libej Bebrawfsku
irr deesgan neweenads: zittäs weetas irr tohti aug-
liga, zittäs weetas atkal tohti ne-augliga semme ar
leeleem ne-isstrahdateem purwjeem. Semneeku
mahjas naw nefahdas lahga apfahptas. —
Bebrawfski pilssehta libdsena weeta buhweta, atroh-
daht bes preeksch-pilssehtas ar stipru un deesgan
leelu frepestu; ahrpilssehtu apdsihwo tikkai ta falkohkt
schihdi ween, kas ar daschdaschadahm prezzehm an-
deledamees sawas bandas dsenn. No Bebrawfski
zaur Tschernigowu libej paschu Kiew pilssehtu jaw
irr brangs bruggehts zekschs gattaws, kur jaw weegli
warr prohjam tikt. Zit ihpaschi ap Tschernigow un
Neschin pilssehtahm ta semme irr tohti teizama un
augliga, tadeht arri te wiffas ehdamas leetas irr
dauds lehtakas un labbas, ka zittur kur eelsch
Kreewu-semmes es tikkai atraddis. Rihgä par 25 f.
Tu ta nebuschi pa-ehdis, ka Tschernigowä par 7½
kap. Un no ka tad tas gan nahkt? Nu, tas gan
lailam nahkt zaur to, ka darbs un maise schè irr
lehta, bet turpretti nauda tohti dahrga. No Tschernigowas
kahdas 133 werstes pa schoffe leelzekku us
preekschu dsihdamees muhsu azzis jaw parahdaht
leela Kiew pilssehta pee paschas Dnepr'-uppes us
augsta kalna buhweta. Lai gan pa wiffu pilssehtu
buhk kahdas 42 basnizas, tad tomehr leela Kreewu
Laura basniza irr ta leelala un apbrihnojama bas-
niza, ar kahdeem 12 tohrneem puschkota; appalsch
schahs basnizas arri atrohdaht ta weeta jeb pefschara,
kur dauds nomirruschi irr paglabhati un wehl tag-
gad tur winnu lihki irr redsami. Kiewa irr deesgan
leela pilssehta, bet tikkai ta neweenadi buhweta, tohti
leeli platschi irr ja-eet pahri, libej lamehr no weena
pilssehtas stubra, ohtru pilssehtas mallu aissneeds.
Wahzeeschu eelsch Kiewas irr jaw labba datta, win-
neem arri irr sawa basnizu libej ar sawu mahzitaju,
un fohltmeisteri.

4) Baltia. No Kiewas garrahm Weniz pilssehtu

libdſ Baltu kaħdas 500 werstes brauzoht, wiſſur azzis eerauga lecloħs klaijamus ar tohti augligu ſemmi. No ſkuiju loħkeem tē wairſ naw ne ſmakkaſ, tiſſkai jaufi lappu-loħli, tã oħſoli, kawas, leepaſ, goħbaſ, elſſchni un arri retti beħrſi ſchē irr wiſſzauri redſami un tadeħt daſchſ apg. bbals irr tiſ jaukſ, ka ir azzu newarr nogreest no ſtattſchanabſ. Mahjaſ irr tiſſkai paleijaſ ween buħwetaſ, lai weħjſch zauri nepuħſch un auſtiaſ nepadarra. Balta ſtarp kalneem leelã eeleija buħweta naw nelahda lepna pilſſeħta, irr tã faktoht, tiſſkai ſchihdu pilſſeħta ween, tadeħt arri ne-tihriba wiſſãſ mallãſ tur irr jo leela! Wiſſa ta aplahrteja ſemme ar to miħligu gaiſu, jaw ſchē pa-ſluddina wairaf waſſaru neſã ſeemu.

5) Ddeſſa. Itt iħſi faktoht, jaw no Baltã ſaħfoteeſ, wiſſ taſ leelaiſ ſemmes gabbalſ kaħdas 200 werstes libdſ paſchu Ddeſſu aiſeet tã beſgalliga juħra preeſch ſlat'itaju azzim probjam, kur tu nelahda loħla nedſ kaħdaſ birſiteſ warretu eeraudſiħt. Semme wiſſzauri tur rahdaħſ melna, tohti augliga un wiſſai irdena, kur nelahdaſ leelaſ iſſtrahdaſchanaſ newaijaga. Un tadeħt, ka ſchē ſeema kaħduſ paħri meħneſchuſ ween paſtaħw, laudiſ arri par brangahm mahjahm maſ ko reħkina, dſiħwo tiſſkai taħdaſ butkiſ ween, ko ar wirſajeem, ſalmeem jeb kaltetaħm wellenahm karrina, kaħ ſiltu ehdeenu wahra jeb arri maiſi zepj. Paſchã Dezerember meħneſi, jchē irr wiſſzauri miħliga waſſara ween mannama. Deenaſ laiã beħrni kreliñdſ ſpringe pagalmõſ, loħpi gannaħſ pa ſaħlainahm eeleijahm un ſchur un tur redſ laudiſ ar weħrſcheem ſemmi arroht un ezzejoht. Tã tur pee winneem eet ſeemaſ laiã. Teiz, ka Dezerembera meħneſcham ideijoht tur ſeema eeſaħfoteeſ un jaw uſ Februar meħneſcha, beigahm atkal jauka pawaffara eħoht klaħt. Patte leela Ddeſſãſ pilſſeħta, paſchãſ mellahſ juħraſ mallã uſ augſta kalna buħweta, irr teeſcham weena warren ſlaiſta pilſſeħta, kurrã muħſu wezza Miħga wiſ newarr klaħtu libdſinateeſ. Lai nu gan Ddeſſã irr Kreewi un Wahzeeſchi ſchahſ pilſſeħtaſ ſamneeki, taħ tomeħr wiſſa ſchi leela pilſſeħta irr no ſweſcheem laudim tã jaultin ſajaulka tadeħt, ka tē wiſſadaſ lauſchu tautãſ warr redſeħt ſtaigajoht un wiſſadaſ wallodaſ dſirdeħt runnajoht. Jo no ſweſchahm ſemmeħm tē ar kuggeem panahſ allaſch ſweſchu tautu laudiſ pa pulteem ween.

Schlerberg.

Kã Latweeſchi, Lihwi un Jgganni Dſimt-buħſchanã krittufchi.

(Stat. Nr. 6.)

Kaħ jau nu tiſ taħt Lihwi ſawu briħwibu bij ſaudejuſchi un Wahzeeſchi teem par kungeem tiſkuſchi, taħ gan newarreja wiſ zerreħt, ka palikſchoht beſ jauna diħditaja. Breħmenes erzbiſkapaſ kaħdu ſawu braħta deħlu Albertu Apeldern eezeħla par Wiħſemmes biſkapa, warrenu un negantu wiħru. Schiſ tublin eeſaħlumã reiſoja uſ Gohu-ſemmi, tur tolait' no wiſſahm mallahm laudiſ ſanahza un

tē ſluddinaja kruſta-karru prett Wiħſemmes paga-neem, kur taħ 500 karrotajuſ preeſch ſewis ſamantoja. Taħ weħl reiſoja pee pahweſta un keiſera, no wiſſãſ kriſtigãſ paſauleſ palihguſ dabbuht un ſamantoja arr labbu karra-ſpeħku un karra-ſlotti, ar ko uſ Wiħſemmi paħrnahza. Tē nu wiſſch Lihwu wezza loħſ aizinaja uſ goħda-malti, kur toħſ ſaneħma zeet un tiſ taħ palaida waħã, kaħ triħſdeſmit puiſenuſ bij par ſiħlahm ſkappejuſchi, kurrus biſkapaſ iſdallija pa Wahzu kloħtereem, lai tur toħſ iſaudſina par muħkeem. Schiſ biſkapaſ Albertſ buħweja Miħgaſ pilſſeħtu Lihwu-ſemme un tai daudi ko par labbu zaur liſkumeem noſazzija, ihpaſchi ar to, ka neweenam kuggim nekur zittur ſchinni juħmallã nebij briħw peemeteeſ, ka tiſ tē pee Miħgaſ; kaſ tai aiſleegſchanaſ pretti darritu, taſ paſaudetu kuggi un prezzi un pawiffam paliktu iſſleħgtſ no kriſtigãſ draudſeſ. Lihweem paweħleja par nodohſchanaſ peeneſt 10tu daku no wiñnu cenahſchanaħm; wiſſu to wiñna warrai padohu ſemmi eeďallija draudſeſ un ſatrai draudſei uſſpeeda weenu preeſteri uħnemt un uſturreħt. Wiſſch eezeħla Wahzu ſohguſ nodallitõſ aprinkõſ, ſam bij laudiſ teeſaħt un uſ taħdu wiħſi Lihweem wiñnu paſchu teeſãſ aiſleedſa, paſchã wiñnu ſemme. Wiſſch — taſ iſmannigãſ Albertſ — teem kruſta-karrotajeem, kaſ bij nahluſchi wiñnam par palihgeem, nodewa gabbaluſ no Lihwu ſemmes libdſ ar eeſiħwotajeem par dſimteem un uſ taħdu wiħſi dſimtbuħſchanaſ diħbinaja. Wiſſch eeťaiſija taħdu garrigu karra-ordeni jeb beedribu, ko par ſohbena-brahlibu ſauza, kaſ wiñnam weenumehr bij pee roħtaſ un ſchoħſ ſohbena braħtuſ wiſſch arri tãpat apdahwinaja ar dſimteem ſemmes gabbaleem un laudiħm. No ſcheem kruſta-karrotajeem un ſohbena-brahkeem peħjak tee muſſchneeki iſzeħluſcheeſ. Tē nu Wiħſemneeku dſimtibãſ gruntigãſ eeſaħlumſ atroħdamſ. Kaħ Albertſ nomannija, ka uſ taħdu wiħſi eħoht ſtiħrſ palizzis, taħ ſataiſijahſ arri taħm zittahm ſchahſ ſemmes tautahm uſkriſt, tur jaunaſ wiñnam padewigãſ biſkapaſ weetaſ eeťaiſiħt un t. pr. Bet lai nu wiñna darrichanaħm buħtu pilniğſ ſpeħkſ, taħ wiſſch to iſgahdaja, ka ſchahſ ſemmes tiſka noſazzitaſ par taħdahm, kaſ peederr pee Rohmeeſchu walſteſ; ir to wiſſch iſdarrija, ka wiſſch un wiñna ohtrſ braħliſ, kaſ bij Teħrpatãſ biſkapaſ, tiſka eezeħti par walſteſ fiſteem, — kaſ tolait' bij warrena goħda-kaħrta.

Teem weħrgoſchanaſ eegruħſteem Lihweem tolait' bij janodoħd ſaweem ſalla-kungeem 20 prozentẽſ no labbiãſ ween, kaſ wiñnu druwaſ iſauga. Beſ ta wiñneem waijadſeja Albertãſ uſ wiſſeem wiñna karrẽem libdſ ſuħtiħt wiſſuſ wiħreeſchuſ, kaſ tiſ ſpeħja bruñnaſ neſt; un kaħ taħdi karri ne-iſdewaħſ, taħ poħſtſ un atreeſchanaſ tiſ teem Lihweem ween uſkriħta, jo Wahzeeſchi ſawãſ pillẽſ bij droħſchi aiſſargati no wiſſahm uſmahſchanaħm. Tadeħt nu, kaħ Albertſ 1229tã gaddã nomirra, Lihwi gan weħl

nebij pawiffam isdelbetti, bij jau tik mas palikkuschi, ka wairs par ihpaschu tautu newarreja tohs usskattigt. Tahdu nelaimi schahm semmehm sagahdaja tas kreschais bislaps. Tas bij tas wihrs, kas scho semnju brijwibai un zilwezibai kappu israkka un to tur eeguldija eescha. Winna peemiana ar leelahm affaru un affinu straumehm palikka apstiprinata.

Latweeschu wehrdsinaschana.

Lihds schim effam stabstijuschi tiffai pabr Lihwu wehrdsinaschana un taggad stabstisim, ka Latweescheem tas pats listens usbruzzis. Pee Latweescheem negantajam Albertam nebij dauds darba, tohs kalpi naht. Polozkas firsts Wladimirs 1205 gadda gribbeja eet Lihweem palihga, tohs no Wahzeeschu warrmahzibas glabht un tadeht usaizinaja Latweeschus, lai eijohht winnam lihds. Bet Latweeschi winnu nepaklausija tadeht, ka Wahzeeschi winneem wehl ne mas kauna nebij darrijuschi. Pehz tam ohtra gadda preesteris Mlobrand, kas pa Lihweeschu semmi bij staigajis, to draudses eedallidams, arri pee Latweescheem aishahza un tohs stubbinaja, lai tee leelotees ferwi kristiht, un lai ar Wahzeescheem zeltoht draudsiibu. Latweeschi draudsiibas deht, listahs arri kristitees un drihs pehz tam sawus jaunohs draugus aizinaja lihds us atreeschanahs-larru prett Iggauneem, kas lihds schim Latweescheem arween' bij uskrittuschi. Wahzeeschi tuhlin bij gattawi palihga eet un iszehlahs breefmigs karschs ar Iggauneem. — Baur scho larru Latweeschi dauds spehla pasau deja; bet nu bij ar Wahzeescheem zeeschi lohpa fafeeti un bislaps Alberts semmi isdallija saweem soh bina-brahleem, ta, ka Latweescheem nu wajadseja tuhlin usnemt wiffas tahs paschas nastas, kas Lihwus jau spaibija. Kad nu schee bij uswarreti bes karra un karschs ar saimineem tik retti ween gaddijahs, tad Latweeschi netikka wis ta isdelbetti ka Lihwi un tee, ka winnu kalla-lungi pawehleja, arween wairak eestahjahs tais tulschahs weetahs, fur Lihwi bij ismirruschi un zaur to pamastim wiffa Widsemme tilka apdshwota no Latweescheem.

(Us preekschu wehl.)

Kauschu kehkis.

Semueekam Widsemme sinnams ikreis labbi neklahjahs. Kad Deems ne-augligus gaddus dohd, tad ar truhkumu jakaujahs. Bet tahds truhkums pee mums taf nerohdahs, ka pa leelahm pilssehtahm. Te rohdahs tuhlistoschu, kas schodeen nesinn, fo rihta ehdihs un wai pawiffam fo ehdihs. Tapat arri irr Bruhschu semmes galwas-pilssehta Berliné. Un neween prasteem laudim truhkums peestahjahs. Kreetns darbineeks turpretti arween atrohd darbu un tadeht arri maiji. Dauds mahziteem, ir studerejuscheem zilwekeem ar baddu jakaujahs. Ar spalwu maije nau wis tik weegli pelnijama ka daschs labs arrajs dohma.

Tadeht no Kristus garra apgaismoti Berlinéeschi

tohs „kauschu kehkus“ eetaisijuschi. Te katre par to lehtako maksu labbu weffeligu ehdeenu dabbu.

Papreeksch lohrtelis bij ja-ihre, daschadas leetas ja-aggahda un deenestneeki japeenemm. Us scho mehrki 4360 dalderi tilka famesti. 9. Julija 1866 wiss bij gattaws.

Taggad Berliné rohdahs 12 tahdu kauschu kehku. Scha gadda Julija mehnesi schinnis kehkos 184,510 reis pufdeena ehsta tiffusi Tee nahzeji un weest irr ammatneeki, ftrihweri, fabriku strahdneeki, ir weffelas familijas ar saweem behrneem.

Tee saimineeki pelnu sinnams nemelle. Winni leelu pulku ehdamaja us reis pirk, zaur fo to dauds lehtak' dabbu ne ka tee tulschee kautini, kas par kahdeem grascheem us reis ween warr pirkt.

Pirmiht no „saimeeneem“ runnaju. Rittigal' jakalka: „saimeenezes.“ Fo tik ween scweeschi, leelmahtes un zeenigmahtes, wissu to isdarra. Schahs leelmahtes tik labb' agahda to ehdamaju, ka arri pahrluhlo to wahrischana un zepfchann, ka arri pehz noliktas kahrtas pee paschas ehshanas kahrt irr, kadeht schinnis ta sawzamohs „kauschu kehkos“ weenu-mehr gohdiga buhschana irr par waldineezi.

Tas gan teescham irr weens skaisks mehrkis, fo schihs Berlinés leelmahtes panahkuschas. Tulschi, bet gohdigi laudis, kas saunahs deedeleht, schinnis kauschu kehkos dabbu par sawu naudu labbu, smekligu un weffeligu ehdeenu. Un tomehr ta makfa irr tik masa, ka katre to warr panahkt, kaut arri winnam buhtu jo sibkas pelnas. Par 1 sudraba grassa, tas irr pehz muhsu naudas 3½ kapeikas sudraba, weests warr dabbut weenu porzioni wehfschu-jeb zuhku-zepfescha.

Ar leelu preeku sinu dabbutu, ka Latw. beedriba Rihga arri weenu kauschu kehki eetaisijusi. Swehtdeená, 18 Janwari, pulsten 11 preekschupufdeena, pirmo reis ehdeeni isdohti tiffuschi. Arri us preekschu tee ehdeeni arween no pulsten 11 lihds pulsten 1 tiks isdalliti. Weens porzioms makfa 6 kap., pufsporzioms 4 kap. Kauschu kehkis atrohdahs Moskawas Uhrrihga, Sprengelá N° 21, Mosera mahja.

Gohds un pateitschana wisseem teem, kas pee scha mihlestitas darba puhlejahs!

Pehteris un Tschaukste.

Pehteris. Klaus', Tschaukste, kas tur pirmiht bij par strihdi tahm diwahm seewischlahm, tur wendsele, fur tu ar sawu wepri, fo wajadseja aishwiltt, stahweji un klausijees?

Tschaukste. Ak ja, tahs! Tahs jau bij mahte ar sawu meitu. Mahte aismirfufe Anninu raht un mahziht, kad ta wehl bij Annina un nu taggad, kad ta jau Anna palikkuse un jau bruchte, nu ta eedohmajusehs meitu lammaht par aufchu; — bet meita mahte atgahdinaja, ka tas effoht par wehlu, prohti, ta eestahwa winnai teescham paschahs azzis.

Un kad ta wehl nepalikfa meeriga, bet meitu lammoja, tad ta winnai atbildeja ta, ka mahtes un meitas gohds til gaischi fahla spihdeht klausitaju azzis, ka tee to wairs newarreja panest.

Behteris. Voi tad par to kahds brihnums! Schinnis laifos, kur memminas fawas meitinas audsina pehz jaunahs wihses, tad jau tas zittadi newarr buht. Mubju laifa meitinas apdeeneja memminau, bet taggad memminas apdeen meitinas. Kamehr schahs wehl faldi dufs un no jaunahm mohdeem un jauneem preekeem fapno, tamehr memminau jau brohfastam fagahda wiffu gattawu, — falahpa sekkites, ismasga, usplette krahdsinaus, manschettes un kleites un wiffu zittu, jo meitinai waijag buht mamfessitei, ta ffohla gabjuse, newarr fawas rohziņas nosmehreht. Meitina, ka jau mahzihts zilweks, ar mahti newarr pahr gudrakahm leetahm farunna-tees, jo mahte jau nemahzita, — til ween falka, kahdu drehbju, kahdas zepures, schleijera un sahbahtu tai waijagohht, ar to atfal us balli eet Turnhalle, teateri woi fur zittur.

Tschaukste. Tessa gan, — fchee laifi ta pagehr. Gij kur eedams, dsihres woi baller, jauneem flukkeem wiffur preekschrohka, pirma weeta un tahs arr nebuht nekounahs, to ka pehz teefas praffiht. Gudrais Sibrats gan falka: „Preeksch firmas galwas tew buhs uszeltees un ta wezza waigu gohdahht,“ bes kas pahr to wairs behda schinnis laifos, kur zitti haufli, zitti pahitari! Kamehr firmas galwas teef pee krehfleem, tamehr jaunahs flukkes jau fenn tahs weetas aisnehmuschas un ar wannaga azzihm skattahs wirsu tam, kas til drohschs grihb buht un winnahm tuwumâ nostabtees, — ja tas naw jauns sehns, kas preeksch winnahm flannahs.

Behteris. Tessa, brahrt; to redseju pats kahda jaunatwehrtâ mahja, kur, kamehr zitti weesi wehl tiffa eefschâ, jaunahs flukkes wiffus krehslus jau bij aisnehmuschas, lai gan tur nebija nekahde balle, bet tiffai — — Nu, to tur fazziht: kad mahtes paschas fawas meitinas wiffeem azzis bahsch, us- teiz, flawe un ar tahm leelahs, tad jau zittadi newarr eet.

Tschaukste. Memminahm jau ta ruhpe, ka meitinas labbeem baggateem bruhstganeem eezelt rohla. Un pateesi, baggatu arr waijaga tahdahm paijinahm, kas, lai gan til flawas pehz teef mahzitas par skrohderenehm, puzmakerenehm, gubernantehm, tomehr pehzat us gattawu ween grihb dsihwoht, jo paschas taf neproht un newihsho ko falahpiht, paschuht, ismasgahht, woi wehl ko iswahriht, jo kahds wels tad lai ruschajahs pa fehki! Pehzat wihram nelaima, kad ne-ismekledams tahdu luttefli dabujis un nu neproht woi nespehj pehz winnas musihka danzohht. Tad kascholam kauna pufte wirsu un tam aufis teef silditas, ka woi bes jehgas japaleef. Sinnams, ka atrohдахs arri gohdigi audsinati behrni, bet pahr teem jau scheitan nerunnasim.

Behteris. Deewamschehl, pahr to mehsh wiffu deenu newarretu gallâ tilt runnadami. Ar to leelu mohdi un fawattu, kahda taggad jauneflehm un jaunefleem, nefo labbu newarram zerreht un gaidiht. Gohdu tee luttefli — prohti ihsto gohdu — wairs nefur neproht, ne gohdigu kauschu mahja, ne us eelas, ir paschâ basnizâ wairs ne. Negohds un fauna darbi jau par eeraddumu palikkuschi. Darbu strahdahht ween turra par faunu un pat rutka medali fcheet ispelniuschas tahdas meitas, kas nefur naw deenejuschas. Pat deenest-meita negrihb nefo pahrnest no tirgus, japeenemm nefseja. Kad tas ta us preekschu arween wairumâ ees, — fur gan ta pasaula dehsees?!

Mihlestibas dahwanas

preeksch tahs zaur fleplaweem isposhtitas Baumanna familijas Pab-
baschds (Mahj. weefa Giâ Ari.) prenessa Sihls 50 kap., Remmes 3
rubl., Fr. Uberg 50 kap., Dohre 50 kap., A. J. 80 kap., R. Altm.
30 kap., — lohpa 5 rubl. 60 kap., pawiffam lohpa 8 rub. 10 kap.
Wehl us preekschu tahdas dahwanas faunem

Mahjas weefa apgahdataji.

Nummuri, kas islohseschana preeksch Zahna dr. ffohlahm un nab-
bageem winnejuschu, un furru winnesti pee Zahna mahzitaja Beh-
rich wehl dabujami: 209. 639. 688. 1321. 1379. 1793. 1968
1972. 2071. 2175. 2410. 2460. 2452. 2693. 2712. 2817. 2839. 3131.
3360. 3462. 3485. 3519. 3548. 3590. 3600. 3842. 3887. 4042. 4196.
4359. 4374. 4789. 4792. 6001. 6017. 6048. 6252. 6352. 7249.

Atbilde.

№—II kungam Set....: tahdu kommissionara darbu newarru wis
usnemtees.

G. Plateš.

Labbibas un zittu prezzu tirgus,

Rihgâ, 26. Februar 1870.

W a k f a j a p a r :

1/3	tschtw. jeb	1	puhru	kweeschu	4 r. 65 f.	
1/3	"	1	"	rudju	2 " 75 "	
1/3	"	1	"	meeichu	2 " 50 "	
1/3	"	1	"	ausu	1 " 25 "	
1/3	"	1	"	rupju rudju miltu	2 " 50 "	
1/3	"	1	"	bihdeletu rudju miltu	— " — "	
1/3	"	1	"	kweeschu miltu	4 " 50 "	
1/3	"	1	"	meeichu putraimu	3 " — "	
1/3	"	1	"	griffu putraimu	4 " 50 "	
1/3	"	1	"	ausu putraimu	— " — "	
1/3	"	1	"	stenu	3 " — "	
1/3	"	1	"	hartuppelu	1 " 20 "	
1	puhdu	1	"	seena	— " 35 "	
1/2	" jeb	1	pohtu	dseltes	— " 90 "	
1/2	"	"	"	appinu	— " — "	
1/2	"	"	"	fweefta	4 " 50 "	
1/2	"	"	"	tabata	1 " 40 "	
1/2	"	"	"	krohna linnu	— " — "	
1/2	"	"	"	bralka	— " — "	
10	puhdu jeb	1	birlaw.	krohna linnu	33 — 50 r.	
10	"	1	"	bralka	— " — "	
1	muzzu	linnu	fehflu		8 " 50 f.	
1	"	silku	lasdu muzzâ		12 " — "	
1	"	"	eglu muzzâ		11 " 50 "	
10	puhdu	(1 muzzu)	farlanahs	fahls	16 " 30 "	
10	"	"	rupja	baltahs	fahls	16 " 15 "
10	"	"	smaltas	baltahs	fahls	— " — "

Naudas tirgus. Walsts banka billetes 89 1/2 rub., Wids. ussak-
lamis kihlu-grahmatas 100 rubl., neusfaktamas 92 1/2 rub., 5 pro-
zentu udewu billetes no pirmas leeneschanas 157 rub., no otras
leeneschanas 157 rub. un Rihgas-Dinaburgas dselju-jella atzijas
125 rub. un Rihgas-Jelgawas dselju-jella atzijas 108 rub.

No jensures atwehles.

Rihgâ, 27. Febr. 1870.

Atbildeamâs redakcehrs A. Leitans.

Sluddinaschanas.**Mirfchanas sinna.**

Tahimä buhdameem raddeem un pasihstameem dohdu to behdigu sinna, ka ta pee Kurmuifchas walfes (Widsemme) peederriga

Anna Skadul,

peh3 treiju neddelu gruhtas wahjibas, treschdeen tai 25ta Februar pulst. 7 1/2 no rihta Deema meera no schahs pasaules aischahjuse un swehtd., l. Merz brihwappos tiks guldita. Rihgä, 26ta Februar 1870.

Tahs us muhschibu aischahjuschas raddineege Pauline Trey.

Kreeteem semmju dahrsneekem, kam labbas leezibas, warr weetas flappeht

D. Gocganger,
skunstes- un andeles-dahrsneeks Rihgä.

Sallaspils muischä, 1 1/2 werstes no Stohpin muischäs dselsu-jella statione waijag 2 trohesneelu un 1 mescha- un lauku-farga. Skairakas sinnas pah3 to dabbuhs Sallaspils muischä. 1

Jaunä muischä, Krimmufkes draufse, warr no Surgeem 1870 us gadda weens muhsneeks darbu dabbuht.

Tas pee Jaunahs muischäs peederrig, Behterburgas teelzeka mallä buhdams Jaun-Murjahntrohgä, libd3 ar turklast peederrigu arramu semmi un plawu teel no Surgeem 1870 us renti ischöhs. Mahtakas sinnas ischöhs muischäs walt.

Bohdes pahrzelschana.

Birmdeenä tai 23schä Februar 1870 esmu ar sawahm tapeteem un drabnu prezzeem isgahjis no tahs bohdes, to libd3 schim turreju Sinder-eelä, un esmu egahjis Schahlu-eelä Nr. 2, biakkam Angelbeka (agraf Mündera) bohdei, netabl no zimreifejem Schahlu wahrteem. Scheitan nu par jaunu peedahwaju leelu krabjumu wadmolas un bukstina willana kleitu-drahnas, Behterburgas lotunu, balto kallilo, to wissu pahrdohru par fabrika tirgu. **C. B. W. Bekker.**

Slohfä tas jaunajs allus-bruhfäs, kas Theodor Lampam peeder, teel ar wissahm pee buhwefchanas peederrigahm leitahm tai 6. April i. g. us ubtrupi wairal-fohlitojam pahrdohre. 2

Par wehrä lifschanu.

Grahmatas preefsch Stolbes muischäs, lä arri preefsch Stolbes pagasta no scha laika jasuh3ta pah3 Beh3 si un ne wairä, lä libd3 schim, pah3 Sr. aupe3 pasi. 3

Isrenteschana.

Tahs Lannemeh 2 gangu uhrens-dsirnawas ar semmi un trohgu, lä arri ibrah3di 2 mahjas pee dsirnawu uppes un sfera, teel, lä jau Mahjas weefi Nr. 5. peeminnehts Starj Walku un Gaujeni isrentetae. Peh3 apstattschana to weetu warr Mahtakas sinnas turpat dsirnawäs pee meldera, bet kontraktu isdohschanu pee mahju un dsirnawu pirzeja **L. Ward** Jaun-Kempu muischä, Sigguldes draufse dabbuht.

Wohrejana mahja. Pee Katrihn-dambja Nr. 2, blakkam Keisera dahrsam daugawas mallä, irr weena patlabban buhwrejama bohde libd3 ar maifsch-zepli, ar stalli preefsch 5 sirgeem, ar wahgust un turklast peederrigu dsihwojamu islabu, isihrejama. Skaibrakas sinnas turpat isdohs. Arri dahrsneeks lä warr darbu dabbuht.

Ittin labbas **ahbolina- un timoti-fehklas, wihkus un superfosfatu** lehti pahrdohd 8

Mau un beedris,
Sinder-eelä Nr. 2.

Georg Thalheima

(zittureif Köhnke un beedr.)

wahgu-smehru fabrika

warr dabbuht

labbako fillu wahgu-smehru

muzzahm un kasteem, us Belgeeschu wih3i fataifhts, par lehtako tirgu.

Apstelleschanas fanemm tai fabrika kantori, masa Jaun-eelä, Kerkowius mahjä aisch raktuscha un wissu riktigi isdarra.

Tas jaun-eetaifhts

damp-zigorinu-fabrikis,

kas peeder

Pawel Popowam un beedr., Rihgä,

peedahwa zeenijameem pirzejem

zigorinus no smalkakahs fortes par mehrenu tirgu.

Apstelleschanas teel pretti nemtas tai fabrika, leelä Kihwer-fallä J. F. Tusowa mahjä, Trihweenibas-eelä, wezz. Nr. 93, lä arri P. S. Popowa bohde, Sinder-eelä un pee Jonas F. Tusow.

Weena Kursemmes mahjas weeta, 8 werstes no pilsehtas, ar labbi uslohtahm ehtahm, 30 puhraweetahm aramas semmes, klawahm un aannibahm, bet bes inventarijumu, toby atochta no Surgeem f. gadda us arrendi. Mahtakas sinnas warr dabbuht Kulbigä pee Koschewiza f., Grünberga nammä us Bumbas krafta, jeb Rihgä, Mastawas Ahr-Rihgä leelä Smilshu-eelä Nr. 55, weenu treppi us augschu.

Johannes Witschke

foweem draugem sinnamu darra, ka winna magajinä Kunga-eelä, taggad dauf3 Lelala palituse un ta par jaunu winnam pesuh3titi un winsch pirzejem peedahwa

musika-rihtus

tä: 1/2, 3/4 un 1, wijoles, bratschas, jelloz, gitares, klarnetes, flehtes, armonikas, konzertinas, armonikas ar swahrguleem wentil-, mescha-, un tenora-raggus, kornetu-trompetes, pikeeru-, pasitas-, un labbatas jaltis-raggus, no missina, lappara un jaunjudraba, lä arri

musika-peederumus,

tä: jello- un wijolu-bohgenes, labbatas nohschupultes, stimmgabeles, talis-mehrotajus ar swahrgulu-ipehli, wijolu-bohgenu sarcus, wijolu-kastes un wissas jittas tahdas leetas, lä arri

seidas preefsch stihga musihka rikteem, lä bassu-, jello-, bratschu un gitaru-seidas, un arri ittin smallas Kohnmeeschu wijolu ismehginatas seidas.

Pee appofschrafsita irr spihleri gattawi dabbujami tee pasihstawi druwaw-meh3li, to nosau3 par

superfosfatu
(ar Paackorda sismi.)

Schee meh3li (suh3di) irr tee weenige apraksch scha wahrda, kas jaw dahsus gaddus pee mums us semmehm israh3tjusches par derrigeem un no weenadt pastahwedama labbama un il gaddus dauf3 muischäs un no dauf3 f.imneekem Widsemme un Kursemme teel bruhleti. Scho wahrus — ja kohde to wehletohs — arri pee mannim warr sinnah3t dabbuht.

Ja labdam ta waijadsiba peh3 wianneem leelä meh3ra buhtu, tad luh3du to mannim jaw agrafi preefsch palkstelleschanas peerah3dht.

P. van Dnk.

Rihgä, Sinder-eelä Nr. 10.

Jauna mahja ar 15 puhra westahm semmes un plawahm irr Seepneek-kalnä pahrdohdama. Mahtakas sinnas par to isdohd Lohrna kalnä, Dsirnawu-eelä zimmermans Fr. Rose Nr. 1. 1

Swarrigas fehklas anfas

irr dabbujamas Kursemme Wahrenbrot muischä, Sehpils-Sonnakstes draufse. 3

Wissatas labbi dihgstoschas dahrsa-faknu un lahpostu fehklas irr dabbujamas Bultas-muischä (Mahlpils draufse) pee dahrsneeta **F. Grünberg.** 3

Kas gribb dabbuht wissadu dahrsa-faknu un puktu-fehklas un wissadus auglu-kohkus no wissulabbakahs fortes un us tiz-zibu, tas lai drohschi eet us Weischu dambja Nr. 9, tur winsch tahdas dabbuhs pee ta skunstes-dahrsneeta

C. W. Schoch.

Wolmeerä.

Wahritu sienissu no labba kaks fortes pahrdohd **S. Trey.** 2

25 rubkus algas

fohlu tam, kas man palih3sehs rohtä dabbuht to wibru, kas 7. Febr. d. walfarä, Wohremanna laufetas dselses fabrika bohde, Rihgä, leelajä Smilshu-eelä Nr. 13

tahs dselses dalkas preefsch 40 maseem ehrgla-arkleem un

tahs dselses dalkas preefsch 5 diwjuhgu **Ekkerta arkleem**

tä fauebmid un teikams, ka tam ah3ä no sawahm raggawahm kas janemm, ah3ä isgahjis un bes lä buhtu tohs 77 1/2 rublus par eepirktahm leetahm aismalfajis, pee wallara tumfas aischöhsis prohjam. Tas wih3s runnaja laiwisti un arri wah3isti, kiffahs labds kallejs woi arllu andelmannis no semmehm buht un teiza, ka winsch ar wesmneekem, kas labbiku eemeduschä, tahs eepirktas dselses-prezjes mahjä weddischöht.

F. Pawlowsky.

Zetta fohma.

VII.

Linden kungs bija wihrs warrbuht no 45 gaddeem un zaur labbu uswefchanohs un gabdigu dsihwefchanu stiprs un fpehzigs zilweks. Wiinna wezzaki nebij nekahdi baggati, un wiinam jau no masahm deenahm bija jafabf panest grubtumus un behdas. Kad wezzaki nomirre, tad wiinsch tiffai 14 gaddus wezs buhdams tiffa no mahtes brahfa par audsefni peenemts, kas neprezzejees bija un daschus gaddus par fohpmanni buhdams labbu dattu nau-das bij eefrahjis. Tad, tas no ammata atstahjees, us semmehm semneeku mahju Dhsolkalna bija pirzis un tur dsihwoja. Zaur semmes peepirfschanu no nahburga leelfunga, kam ta zaur farreem un flifteem gaddcem gluschi bija palajsta, ka arri zaur fohfchu ehku uswefchanu mahtes brahlis semneeku mahju par wiswbrangako muischu tai widdu pahrwehrta.

Mahtes brahlis ta eedfihwojees nu arri Linden fungam liffa semfohpibu mahzitees, lai tas pehzaf warretu par wiinna mantineeku palift. Tomehr schim wezzam fungam nepatiffa, ka Lindens pee wiinna dsihwotu.

Wiinsch fazzija: „Tas wiinnu atgahdina us mannu nahwi dohmaht, un te wiinsch arri katru decnu sawu mantibu preefsch azzihm redj.“

Tadeht, kad Lindens 25 gaddus bija wezs, wiinsch tam pagahdaja rentes weetu kahdas 20 juhdses no Dhsolkalna. Tomehr if gaddus weureif Lindenam waijadscha sawu mahtes brahli apmekleht.

Saunaja weeta Lindens drihs eepasinnahs un apprezzejahs drihs pehz ee-eeefchanas ar nahburga rentineeka meitu, kas gan nebija baggata, bet labba fainneeze. No teem peeceem behrneem, fo Deews teem wiinnu lauliba peefschibra, tiffai Hermine un Hermans ween wehl dsihwoja. Bitti bija mirruschi. Hermine bija 19 gaddus un Hermans 10 gaddus wezzi, kad Lindens grahmatu dabbiuja, ka wiinna mahtes brahlis mirris.

VIII.

To grahmatu bija ftrihweris rakstijis, fo wiinna mahtes brahlis fawas darrifchanas turreja, un tas pats fohlijahs arri tif ilgi, famehr Lindens turp nahfshoht, wiinna weeta palift par fainneeku.

Tas Lindenam neliffahs buht rittigi; wahjibas deht pats newarredams turp nobrautt, rakstija sawam draugam plsehtas polizeijas meisteram un gribbeja no ta sinnaht, kahds zilweks tas ftrihweris effoht. Kad nu tam ta slawa tif labba nebija, tad wiinsch to muischu sawam draugam usdewa. Bet zaur to schurp un turp rakstifchanu labs laifs bija pagahjis un pa to starpu arri Dhsolkalna wis

bija sawadi pahrgrohsjees. Wiffa muischas fahme bija atlaista, ka ftrihwers pats rakstija, un tiffai kahdi no jaunakeem ween bija paturreti.

Ta nu ta leeta bija, kad pehz astonahm nedde-fahm Lindens pats turp nonahza. Sau isgahjuscha gadda wiinsch no mahtes brahfa aprakstu par mantibu (t. i. par muischu) bija dabbiujis, un nu turp nonahjis, wiinsch to gribbeja pehz apraksta fahemt.

Tuhlit pirmas deenas wiinsch apmekleja baronu Rohbergi, no furra wiinna mahtes brahlis leelako semmes dattu bija pirzis.

Tas wiinnu laipnigi fanehma un teiza pehz ih-fas farunnafchanahs: „Zums jau nu wehl ne tif daudf zilweku newaijadschahs, jif taggad irr.“

„Kadeht tad ne?“ Lindens to waijaja. „Wai tad dohmajeet, ka es to semmi lai neapstrahdatu pamettu? Seb wai ar masaf zilwekeem to warreschu apstrahdaht?“

„Sinnams,“ tas atteiza, „jo tad rentes semme jau nahf noht.“

„Kahda rentes semme?“ Lindens praffija brih-nodamees.

„Ta, fo juhfu mahtes brahlis, tif ilgi no man rentejis, famehr wiinsch dsihwoja.“ Rohbergs it meerigi atbildeja.

„Es nesinnu no nekahdas rentes semmes; jo ta semme, kas wiinnam bija, bij wiinna ihpafchums. To wiinsch man tuhstofchas reises teizis. To leelako dattu wiinsch no jums pirzis jau 1817 gadda, un to zittu, fo no 1806. gadda renteja, wiinsch arri pehzaf nopirka.“

Rohbergs raustija plezzus un smehjahs fazzidams: „Ta irr dumjiba no tahdeem kaudihm, kas dohma, ka tas, fo wiinsch apstrahda, wiinnam peederroht; es par to biju gluschi meerigs un nesazziju neka, tadeht ka wiinsch, juhfu mahtes brahlis, man daudf labba darrija farra gaddos 1806 — 1815 un mannus tihrumus apstrahdaja. Sawu taisnibu jums parahdifechu no teem kontrakteem, fo mehs ar juhfu mahtes brahli notaisijufchi.“

Wiinsch aisgahja un atnessa tohs kontraktus un pasneedja tohs Lindenam ar teem wahrdeem: „Tahdus paschus juhs arri atraddiseet starp juhfu mahtes brahfa papihreem.“

Lindens paliffa ka no pehrfona aisgrahbts. To jau warr lehti dohmaht, ka katram pascham buhtu ap firdi, kad tahda leela mantibas dattu buhtu japajaude, kas tif labbi uskohpta. Nu nu nefas wairak neatliffu nekā tif weena semneeka mahja.

Lai nu tas Lindenam gan preefsch azzihm bij ka pasuddis, tomehr wiinsch zerribu neatmetta un, Rohbergam „ar Deewu“ fazzijis, aisgahja.

IX.

Kad nu, ka jau dsirdejäm, mahtes brahla mantibas apraksta par semmes pirfschanu nefas nestah-

weja rakstists, bet tik ween tas, ka mahsas dehis peh; wiina mirschanas paleekoht par mantineeku, tad Lindens mahjas pahrnabzis tublit wiffus mah-tes brahta papihrus ismelleja, bet tannis neatradde ne pirkshanas, neds rentes kontraktu, un pawiffam tik mas no raksteem, ka lehti warreja noskahrst, ka leelaka dalka no waijadfigeem papibreem nosudduschi. Tik no weenas wezzas rebkinu grahmatas winsch warreja noskahrst, ka tas semmes gabbals bij pirktis; tomehr wifs tas wiinam preeksch teefas nelo negeldeja.

Dhtra deenâ winsch aisbrauza us pilsehtu pee skrihwera padohmu prassiht; bet tas atteiza: „Newarru to tizzeht, ka Rohbergs, ka darriichanas es jau arri daschu gaddu weddu, us to pastahwetu, ja tas taifni ta nebuhtu.“

Lindens neustizzejahs skrihweram un dohmaja, ka tas Rohbergam par labbu tohs papihrus buhschoht panehmis. Tadeht winsch nogahja pee fawa drauga, ta polizeijas meistera, un tam isteiza fawas behdas.

„Tas irr skahde,“ tas fazzija, „ka tu muhsu teefâ nedsihwo un es to leetu newarru pahrklaufiht. Haltam (ta fauze to skrihwera) irr wakka abbâs pilsehtâs runnaht, un tadeht dohmaju, ka winsch jau par fawu labbumu gahdabs; jo preeksch ta winsch deefgan gudrs.“

„No tad lai es nu darru?“ Lindens prassija.

„Apstiprini wehl reis fawu taifnibu un paturri wiffu! Lai wiini tew apfuhds, warr buht, ka wiini ne-eedrohschinasees to darriht.“

„Ta nebij manna mahtes brahta dabba leelitees; tadeht wairak newarru apleezinaht nekâ to, ka winsch man daudfreis stahstijis, ka winsch naudas kapitalu, weenu pehz ohtra, Rohbergam us semmes aisbewis, to no ta us renti turrejis, kamehr pehz tik tahk nahzis, ka to rentes gabbalu par fawu ihpafchumu nopirzis. To pehdigu masu gabbalu, to winsch 1817. gaddâ wehl klahk peepirzis, Rohbergs arri neleedj.“

„Rad arri teefa Dhsolkalnâ,“ polizeijas meisters fazzija, „pahrdohschanas papihrus buhtu saudejusi, tad tak teem teefas raksteem tur waijaga buht, un tadeht es dohmaju, ka wiini ne-eedrohschinasees tewi apfuhdsch.“

Lindens negribbeja fawa drauga padohmu peenemt; jo wiinam nebija nekahda luste us teefahm eet. Tomehr wiinam siina tikka peefuhdtita, ka effoht pee teefas usfuhdsch.“

Skrihweris Halt rakstija wiinam, ka winsch schat leetâ negribboht maifitees, tapehz ka winsch abraham puffedm effoht kalpojis, lai Lindens labbak peenemmoht zittu adwokatu.

X.

Pa to starpu Lindena familija bij atnahkufe Dhsolkalnâ dsihwoht. Rad wiini jau bija eerikteju-

schees, tad Hermine rakstija fawai draudsenei Scharlottei, ar kurras wiina kohpâ bija augufe un fshlâ gahjufe, lai nahkoht pee schabs kahdu laiku pafestees. Wcenu deenu, kad Charlotte bij atnahkuffi, jau peeminnetâ walloda gaddijahs meitenu starpâ. Schi zaur Lindena zauri eefchanu tikka aiskaweta, jebfchu winsch laikam nemas meitenes nepamannija, tadeht ka bija dsikkâs dohmâs fawas prozesses deht.

Winsch gahja dahrsâ atspirdsinatees. Dahrsâ stahgadadam peeneffa grahmata, kas no wiina peenemta adwokata bija rakstita. Winsch trihzedams to fanehma, jo ta nebija nekahda preela grahmata. To attaisijis, lassija schahdas siinas: „Wiffa muhsu zerriba irr pagallam; jo tas teefas nams, kurrâ wiffi ta laika raksti un papihri par pirkshanu un pahrdohschanu eefschâ, 1816. gaddâ irr nodedjis un no ta laika teefas lungeem arri wiffi irr apmirruschi.“

Lindens tē nu stahweja kâ fatreeks; wiffa zerriba bija wehja. Winsch dohmaja schurp un turp. Leezineeki arri nelihdschu, ja tee wehl buhtu bijufchi; jo kontrakta no pahrdohschanas un pirkshanas truhka. Lihds schim weens pats behdas neffis, winsch nu tahs arri fawai familijai pastahstija. Pee fawas laulatas draudsenes un behrneem eegahjis, winsch teem fawu likteni stahstija.

Wiffi par to palikka gauschi noskummuschi, un Herminei ar fawu draudseni walloda wairs tik labbi neweizahs. Wiini labprahk negribbeja zits ar zittu fatiktees; jo tas raises darrija leelakas, kad zits zittu redseja noskummuschu.

XI.

Dhtra rihtâ tee zits zittam fawu noskumschanu flehpa, un katram pufdeenas laiks stahweja prahkâ, kur wiffem kohpâ pee galda waijadseja buht un kur atkal no tahs behdigas leetas runna zeltahs.

Pufdeena jau bij gattawa, bet wehl neweens nenahja, tiklai fainneeze weena patte tur stahweja un gaidija. Lindens bija wehl laukâ pee strahdneeteem. Tam tur kahds naigi jahdams grahmata peeneffa. „No polizeijas meistera!“ tas teiza no sirga semmē kahpdams un Lindenam grahmata pafneegdams.

„Gahdajeet par mannu sirgu,“ tas tablak runnaja, „jo eefsch pufstresch' stundahm tshetras juhdses esmu nojahjis. Man bija pawehlehts jahk tik ahtri, zil eefpehjams.“

Lindens nehma to grahmata lehnam dohmadams, tur gan nekâs patihkams nebuhs eefschâ; jo katrs, kam jau weena nelaipe preekschâ, bihstahs no ohtras. Winsch gahja fawâ kambari, bet atkal drihs isnahja un steidsahs pee fawejeem, kas jau ehdamâ istabâ bij fapulzejuschees un tiklai wiinu ween gaidija.

(Us preekschi wehl.)

Mihlejeet fawns cenaidneekus.

Fr. Wbrg.

Rahdâ fahdschâ Schwabu semmê, Wahzsemmê, pagahjuschâ gaddu fimteni kahds jauns semneeks dsihwoja, wahrâ Jurris Langhans. Wihrs bij skaisst un smuks augumâ, strahdigs, darbigis tillumâ, fapratigis un lohpijs fawâ mahjas buhschanâ, un tapeh; wiffâ fahdschâ arri mihlohts.

Bet wifswairaf winnu kahda jauna, daita meitina, wahrâ Rosine Bullinger mihloja, kas ar winnu tur bij usauguse; un kad scho mihledamohs abbeju jauneltu wezzakeem it nefas prett winnu mihlestibu nebij, tad winnem bija prahâ prezzetees. Bet nu pasch'laik, deemschehl, leelajs, nifnajs septingaddu karfch iszehlahs, kas pa Wahzsemmi neganti plohsjahs. Wahzsemmei bij us keisera pawehlu karra spehks ja-isrihko, lai warretu cenaidneekem pretti atturretees. Schwabu semmite, sinnams, ne buht negribbeja schinni karrâ eemaisitees, tadeht ka winna it neko nezerreja zaur scho karru panahkt. Un kad nu tapeh; neweens ar labbu prahtu negribbeja no Schwabeem karra deenestâ eestahtees, tad tur tiffe jaunelki peespeesti, fakerti un ar warru karra pulkôs nowesti. Tapat arri Jurris Langhans mas deenu preeksch fawahm kahahm tappa nakti gultohht no gultas ifrauts un karra pulkôs nowests. Nu warri gan dohmaht, ar kahdu firbi un prahtu winsch karrâ gahja, un kâ winna nabbaga bruhetei ap firbi to brihd' bija.

Neko darriht! Bilwefam irr dauds dasch'reis ja-isturr! Jurris Langhans bij tit kreetns Schwabis, kahdu retti starp Rein un Nekar uppes krasstem warr atrast. Kauschanâ bija pirmajs pee eefahlschanas un pehdigajs pee behgfschanas. Ka daudsreis jabehg bija, ta nebij winna waina. Kahd'reis duhschigâ flaktinâ Jurris, nabbadsinsch, tikta gandrihs nahwigi eewainohhts no kahda cenaidneeku offizeera.

Winsch tappa nowests lasarettê, fur nabbadsinam trihs zettorkfna gadda bij jafirgst un jawahrgst pee fliftas barribas un aplohpschanas, kamehr beidsiht, no lasarettes isnahjis un par nederrigu deenestâ atrasts, us mahjahm tappa atlaists. — Nu nabbadsinsch wilkabs ar krukkeem us mahju. Tchwischlâ nonahkschu neweens wairs winnu nepasinna, bes ween winna bruhete. Bet kad winna us to dohmaja, ka winsch taggad, kâ laikam nabbags, us krukkeem eet un kahds winsch agrat' isstattijahs, tad winnai firds gribbeja plihst ais schehluma, un winnai grubti nahzabs affaras faturreht tur, fur winsch klahht bij. Igi winna newarreja meerâ dohtees un fawâs ruhltâs firds fahpês winna luhdse Deewu, lai Winsch gribbetu to fohdiht, kas winnas mihkato tâ breefmigi eewainojis.

Schahda luhgfschana, sinnams, nebij wis ihsta; bet Deews buhs gan warruhht winnas firds fahpu un mihlestibas labbad Jurra peh; to winnai peede-

wis. Winna lilkabs ar Jurri falaulatees, lai gan schis taggad krobplis bij. Redf, kahds ihstenas, beswiltigas mihlestibas spehks! — Un kâ tad winna arri buhtu warrejuse zittabi darriht? Kâ tad winna buhtu warrejuse atstahht weentuli to ustizzigu dwehfeli, kas schai, kamehr wehl spirgts, mihfsch un dahrgs bij, tanni brihd' bes palibga, aplohpeja un pazehlaja, fur winnam winnas aplohpdamu rohziuu jo wairaf' wajjadseja?

Wairaf' gaddi nu bij aistezzesufchi; meers bij faderrehts. Jurris sehbeja kahdâ walkarâ ar fawu seewinu appaksch lagsdu lohseem, kas winna mahjas preekschâ stahweja, stahstidams no karra breef-mahm un leefmahm. Tê no nejaufchi weens swesch zilwels nahze pa zekku schurp, fliftâ apgehrbâ ar summinu muggurâ, fur gan mas eefschâ islilkabs, bahls un wahjsch no usskattas; tas sweizinja jauno pahri, kâ peenahzabs un luhdse walkarinas. Swescha sweizinaschana tappe mihligi peenemta.

Schschatees scheitan un atpuhschates!" tâ Jurris fazzija few lihdsâs us benki rahdidams, bet fawu seewinu tas isstelleja, sweschajam nemannoht, kehki, luhgtahs walkarinas fataisihht. Pa to starpu Jurris ar swescho nahza wallodâs. Sweschajis nu nehmas pa kahrtahm isstahstihht, ka schis karra laikâ kahdâ sinnamâ pulkâ leitenants dijis; tas pulks effohht karra gaddôs ijgaisijis, un nu schis effohht bes darba un, kas trakafajs, bes maifes.

Us swescha stahstischanu Jurris klaufijahs it usmannigi un skattijahs schim taisni azzis. Winna bahls Turram islilkabs gluschi pasihstama, un jo wairaf' Jurris winnu usstattija, jo wairaf' arri winsch pahrllezinajahs, ka tas sweschajis tas pats effohht, kas toreij karra laukâ winnu tâ nahwigi bij eewainojis.

Lai nu ihsten warretu pahrllezinatees, Jurris teize: „Ir es esmu karrâ bijis, kâ Subs to redseet; jo, ka es bes rohfas esmu, tas far; wehl man atminnâ breefmigo karru.“

Tad winsch stahstija gall' no galla, kâ winnam tahs bruhzes gaddijuschahs. To dsirdohht sweschajis palikke gluschi bahls kâ lihks; jo winsch arri atminnejahs, lai gan ne wis tit labbi kâ Jurris, ka schis tas effohht bijis, kas weenu gluschi tâ eewainojis, kâ nu tohpoht stahstihht. Winsch gan, warruhht, nu pats pee fewis dohmaja: „Labbaf' buhtu, ka tu nema! us scho weetu nebuhtu atnahjis.“

(Us preekschu beigums.)

Wezzu laifu krahfnis.

Fr. Melon.

Ram preeksch kahdeem 10 — 20 gaddeem buhs gaddijees semneeku mahjâs fawus fohkus eespert, tas arr tahs to laik' krahfnis buhs eewebrojis; tahs jau ar warru katram krittâ azzis; jo tahs bij gauschi leelas un nejaufas, muhretas no leeleem grubbukai-

neem flinschu jeb semmes afmineem. Tahda krabhs eenehna zettortu dattu no wiffas istabas. Winnas seenas bij gauschi beesas, tur siltums ne ar moh-kahm newarreja isseestees zauri. Krabhs wirfus tappa apkrauts ar jattu schaggaru kuhstem schahwe-schanas deht, wai tas derreja fakkeem un ganneem seemâ par gultas neetu. Pee krabhs fabneem, bij labs plats muhrihts. Tas atkal deenasta meitai bij par gultu. Sunni un fakki us krabhsni uslabydami un no tahs nosahpdami rahpahs par meitu pahri. Tik kad maisite bij ja-eejauz, tad meitai bij no muhrischa jawirshahs nohst un plahnâ jagulstahs; jo tad us muhra maifes abra tappa guldi-nâta. Muhrihts bij arri ubbageem par krehflu. Ubbâgâ drihtsteja tik us muhra apsehstees un tur fawus pahtarus skaitiht. Bet kad duswiga faimneeze fawu wihra mahiti nizzinaja, tad ta arr tai us muhrischa ustureschanahs weetu eerahdija.

Uj muhrischa kahda neezinata wezzite isdohmaja schahdu gudribu. Winnas weddekla to nowahrtâ turre-dama tai ehdeena laikâ wai nu kahdu trauzinu ar streh-bellu, wai kahdu fikkes astiti jeb gattas lummofinu roh-kâs eedewust, to raidija ehst us muhrischa. Wezza mah-mina to wiffu nehma par labbu un kad ta kahdâ deenâ fawu mahsu apmelleja, un schi winnu wai-zaja „kâ tad tew klahjahs?“ Tad wezzite fawas weddeklas gohdu aissargadama fazzija: „Man cet labbi; es fehshu us afminu krehfleem, ehdu no kaulu galdeem un ij ahdu traukeem.“

Wezzu laiku krabhsni aiskrabhsnis bij labbi ruhmihs. Tas bij jekku, zimdu un pastalu schahwe-schanas weeta. Bet arr zirzeni tur turreja fawu kohrteli un pruh-schi fawu lehgeri. Nakti tad pirmee fawas meega dseefmas dseetaja, bet beidsamee zeereja aplahrt ap-raudsidami, kâ tee zilweku behrni gult.

Krabhs preefscha bij leela un platta; jo to arri bruhkeja par kuhn. Krabhs preefschâ bij kahschu ahnds ussprauhts. Trihs kahschi us to ahndu karrajahs. Matrâ asoté weens preefsch kalpu ferwahm, bet widdu preefsch faimes grabpja. Krabhs spreelôs bij prahws zaurums ar to wahrdu spelte. Tanni spelte skallus schahweja un kalteja. Zaur scho spelte dauds reis wiffa mahja aissahja bohjâ. Jo kad krabhs schkohrejahs un neweens nebij klacht, kas aishahsch spelte, tad leesmas zaur to no krabhs schah-wahs ahra un steidsahs greestôs. Krabhs mutte bij arri deefgan leela, lai warretu duhmus no eef-scheenes iswemt istabâ. Un patte krabhs eefsch-puffé arr bij labbi plascha kâ kreetna ahbotu farga buhda. Tapehz ta arri nederreja ween preefsch fur-rinashanas un maifes zepschanas, bet to arr bruh-keja dauds reis pirts weeta. Krabhsni kreetni karsâ celaida us plahnâ kuhli salmu. Tad zilweki pa weenam, uhdens spanni lihds nehmuhschi, lihda krabhsni eefschâ un pehras, ka putteja ween. To gan warr dohmah, zil labba tur bij ta wehrschanahs; wiffas

seenas karstas; tur peedurrah, tur degg, un no krabhs greesteem karstas uhdens pilles kriht atkal us meefas un dedfina to, kâ suhrst ween. Stabsta arr, ka reis kahda jeewina tahdâ pirti noslabpufi. Tai perrotees galwa apreibus un ta us tabdu wihsi krabhsni apmaldijusees, gribbejusi libst ahra, bet aismirufi, ka jagreeschahs rinki aplahrt; un tã tad, tur bah-jusi galwu, tur feena preefschâ, lihds kamehr tã moh-zidamees noslabpufi.

Bei tam wehl pats tas leelajs zephts bijis dauds reis samaitashanas pehtis preefsch mahjas behneem; jo behrni, kas waffarâ pa ahru schâ tã spehleja, seemâ fawu kohrteli un plesiri usnehma krabhsni, tur tee krelôs un tumfiba daudj dasehadâs eerasas waffa-ras spehles spehleja; bet kad neweena wezzaku azs tur eefschâ newarreja eefattitees, to behrni darra, tad behrni arr jo drohschi eefahla krabhsni ir beiskau-nigas spehles dsiht.

Tadeht katram tautas draugam taggad japreeza-jahs, ka nu pee Latweefcheem tahs wezmohdes lee-lahs krabhsni teef fagrautas un jaunâs masakas un glihtakas keegelu un pohdu krabhsni tanni weeta us-muhretas; jo zaur tam neween istabas irr smuffakas un tannis wairak ruhmes atleef, bet malkas tahdâ wihje useet masak un siltums eenahf wairak, un bei tam wehl weena behrnu samaitashanas weeta irr isphstita.

Arensburga.

Stabsta, ka Sahmu falla agrak daudj masaka bijuse, nekâ ta taggad irr, un eefahumâ to effoht peedshwojuschi tiklai diwi semneeki, kas abbi ittin stipri un warreni wihri bijusch. Weens no win-neem, wahrâ Arnz, fawu kaiminu Mohn newar-reja eeraudsiht un tapehz to aisdinna no fawa widdus prohjahm us zittu kahdu tuweju fallu. Schis istrehts semucefs arri aissahja us weenu tu-weju neapshwototu fallu un to nosauza pehz fawa wahrda Mohnjund. Bet Arnz palikka us fawu Sahmu fallu, tã buhweja krepostu, pilli un pils-sehtu aplahrt, to pehz winna wahrda par Arens-burgu nosauza. Brtm.

Smalka usweschanahs.

Kahds durwju fargs, kas reis zettorto dattu no weenas lotterijas lohses bija winnejis, gribbeja labprah ar augstakas kabrtas laudihm draudsetees. Wiasch praffija fawam balbeeram padohmu, kâ winnam tad ja-isturrotees. Schis, kam jautra galwa, dewa scho padohmu: „Uswelzi melnu frakku un turri mutti!“

Atbildedams redaktehs A. Leitan.

No Benjures anwehletts.

Rihgâ, 27. Februar 1870.